

Får flytte bare det ene

MÅLSELV: Kulturdepartementet har gitt tillatelse til å flytte minnesmerket over sovjetiske krigsfanger på Rustahøgda. Krigsminnesmerket på Haraldshaugen i Øverbygd er det derimot ikke gitt tillatelse til å flytte.

MINNESMERKER

Fredrikke Fjellberg Moldenæs
fredrikke@nye-troms.no

I juni søkte Målselv kommune om gjenreisning og flytting av krigsminnesmerket over sovjetiske krigsfanger på Rustahøgda, samt krigsminnesmerket på Haraldshaugen i Øverbygd. Minnesteinen over de sovjetiske krigsfangene på Bardufoss under 2. verdenskrig ble reist av norske frigitte fanger i mai 1945. Minnesteinen måtte flyttes fordi den sto på tomten der Bardufoss videregående skole ble bygd. Kommunen ønska å sette den opp på Andselv.

Nå har Kulturdepartementet gitt Målselv kommune tillatelse til å flytte minnesmerket over sovjetiske krigsfanger på Rustahøgda. Nøyaktig hvor på Andselv minnesmerket skal plasseres, er ikke bestemt ennå.

– Det er mange avklaringer igjen før vi avduker den på ny plass, men det ser ut som den blir stående enten ved lekeparkområdet ved elveparken på Bardufoss eller i nærheten av de andre krigsminnene som står i Bardufoss sentrum, forteller kulturkonsulent Marit Fossen i Målselv kommune.

Mer tilgjengelig

I dag er minnesmerket lagra på Midt-Troms museum.

– Vi er i en prosess der vi nå har fått de tillatelsene vi trenger, og vi er i dialog med grunneier, sier Fossen.

Fossen forteller at de også må vurdere hvordan flyttinga skal utarbeides og finansieres. I tillegg må det tas hensyn til snørøydning om vinteren.

– Minnesmerket skal være tilgjengelig for alle, stå sikkert og trygt, og bearbeides slik at det ser pent ut, sier Fossen.

Hun forteller at flytting av minnesmerkene krever tillatelse fra departementet sia det er tale om krigsminner og gravminner. Kulturdepartementet yter faste tilskudd til Målselv kirkelige fellesråd for stell og ordnært vedlikehold av disse to minnesmerkene. Målselv kommune har tidligere lagt forslag knyttet til minnesmerkene ut på høring. Formålet med den foreslåtte flyttinga er å gjøre minnesmerkene mer tilgjengelig og kjent for publikum. Departementet skriver i sin tillatelse at de skulle blitt konsultert før minnesmerket på Rustahøgda ble flytta, og at det er viktig at minnesmerket gjenreises og på nytt gjøres tilgjengelig for publikum.

Stedbunden forankring

Departementet gir ikke tillatelse

ARKIVFOTO: MORTEN KASBERGEN

FOTO: MÅLSELV KOMMUNE

IKKE BEGGE: Kommunen får lov å flytte krigsminnesmerket over sovjetiske krigsfanger (tv.), men ikke de har konsultert Russland. Departementet gir derimot ikke tillatelse til å flytte minnesmerket på Haraldshaugen i Øverbygd.

til å flytte krigsminnesmerket på Haraldshaugen i Øverbygd. Årsaken er ifølge departementets tillatelse at minnesmerket har en sterk stedsspesifikk og stedbunden forankring og referanse som vil gå tapt dersom minnesmerket flyttes.

– Vi har vært i dialog med Øverbygd velforening. Selv om vi ikke får flytta minnesmerket, øn-

sker vi likevel å belyse den, og få den fram. Vi må nå høre med velforeninga hva de tenker videre, sier Fossen.

Krigsminnesmerket på Haraldshaugen i Øverbygd ble reist av Krigsgravtjenesten i 1955 til minne om de sovjetiske soldater som mista livet i Norge fra 1941-1945 og som var gravlagt på Haraldshaugen i Øverbygd. De som

var gravlagt der, er flytta til Tjøtta sovjetiske krigsgravplass i 1951. Fossen peker på at viktigheta av å informere om steinen og hva den forteller, vil være der selv om det ikke er gitt tillatelse til å flytte den.

– Det er viktig å få fram historia og hvordan historia minnesmerkene forteller. Det har vi fokus på i arbeidet, sier Fossen.

Sivile minnesmerker

Nye Troms har tidligere skrevet om Øverbygd velforening som har opparbeida et parkområde på kommunalt areal ved krysset i Øverbygd sentrum. Velforeninga har et mål om at området ikke bare skal være en rasteplass, men også et sted hvor lokale og tilreisende kan få informasjon om lokal kultur og historie. Foreninga har derfor foreslått å flytte tre minnesmerker som representerer ulike milepæler i Øverbygds historie til parken. Minnesmerket over personer som rydda den første veien til Øverbygd gjennom Solbergkleiva, og minnestein over Øverbygds første innbygger, Tomas Tomassen, er sivile minnesteiner. Fossen forteller at disse to dermed kan flyttes uten tillatelse fra departementet.

– Sia det er sivile minnesteiner, kan kommunen i samarbeid med velforeninga bestemme hva som skal gjøres. Vi har forhørt oss med fylket, Fylkesmannen og Sametinget, og ingen hadde innsigelser på flytting av disse to, sier Fossen.

Hun forteller at kommunen er i dialog med både velforeninga og grunneiere. Det er ifølge Fossen behov for reparasjon av minnesmerke over personer som rydda den første veien til Øverbygd gjennom Solbergkleiva.

Et sterkt forsvar og god beredskap for våre innbyggere

Sp *wær folk*
i hele Troms og Finnmark

Departementet gir ikke tillatelse